Actiuni de intervenție
pentru cazurile frecvente de bullying și violență

Agresivitatea este o formă de comportament, orientată în sens distructiv. Definirea fenomenului agresivitatii a ocupat un loc central în preocupările oamenilor de știință, de-a lungul timpului. Din păcate, datorită complexității acestui fenomen psihosocial, nu s-a ajuns la un consens general, existând o diversitate de puncte de vedere. Principalele teorii legate de agresivitate, se referă la rolul jucat de instinctualitate (impulsul nativ), de frustrare și teoria învățării sociale.

Este un comportament pe care îl întâlnim frecvent în anturajul nostru, pe stradă, la televizor. Ne-am obişnuit oarecum cu violenţa adulţilor, dar ne mirăm când vedem agresivitate la cei mici şi ne întrebăm adesea de unde vine şi cum o putem vindeca.

Vrem să acceptăm sau nu, agresivitatea copiilor noştri are mare legătură cu noi. „De obicei părinţii au această preocupare legată de agresivitatea copilului: << De ce le loveşte jucăriile?>>. În general, copilul învaţă ceea ce vede în jurul lui. El încearcă să imite gesturile şi comportamentele adulţilor din casă sau ale celorlalţi copii la şcoală/grădiniţă. De asemenea, desenele animate agresive au un rol foarte important în comportamentul copiilor", explică, pentru Adevărul, psihologul Hajar Owrang.

Iubirea sau lipsa iubirii, securitatea sau inexistenţa ei, încrederea sau neîncrederea cu care îi tratăm îi feresc sau îi împing pe copii la agresivitate. Asta pentru că frustrarea este, de obicei, principala sursă a agresivităţii umane. „Există trei tipuri de agresivitate: agresivitatea verbală, agresivitatea fizică, agresivitatea latentă. Mediul în care cresc are un rol foarte important în comportamentul copiilor şi în formarea personalităţii. Copilul învaţă practic primele modele şi forme de comportament. Specialiştii consideră că, dincolo de excepţia moştenirii genetice, majoritatea atitudinilor şi comportamentelor sunt învăţate de undeva. Prin urmare, de cele mai multe ori, copilul care s-a dezvoltat într-un mediu paşnic va manifesta foarte rar sau deloc agresivitatea, pentru că el a beneficiat la timpul potrivit de suport psihologic, căldură şi ataşament din partea părinţilor", mai spune psihologul.

Proceduri de intervenție pentru cazurile frecvente de bullying si violență folosite:

1. **Introducerea părinţilor în programele de prevenţie şi intervenţie**

Agresivitatea este o problemă foarte serioasă care necesită solicitarea tuturor factorilor implicaţi în creşterea şi educarea copilului în vederea conştientizării efectelor pe termen lung şi planificării intervenţiilor de prevenire şi reducere a comportamentelor agresive. Părinţii au nevoie să fie implicaţi în acţiuni de susţinere a efortului de reducere şi prevenire a comportamentelor agresive desfăşurate de membrii personalului şcolar. Un exemplu de susţinere ar putea fi „recompensarea acasă a comportamentelor prosociale de la şcoală".

2. Învață-l pe elev să își ceara scuze

Este important ca atunci când greșește față de cineva, copilul să știe cum să reacționeze. Îi poți fi chiar tu model, arătându-i că toți oamenii din jur sunt nevoiți să își ceară scuze în anumite situații. Așadar nu ezita sa iți ceri scuze față de elev atunci când este nevoie. Învață-l să facă față dezamăgirii. De multe ori agresivitatea la copii apare datorită faptului că nu au învățat să facă față dezamăgirii și tristeții.

3. Schimbarea contextelor şcolare care utilizează pedeapsa

Contextele care favorizează pedepsirea copilul oferă şanse foarte mari pentru declanşarea comportamentelor agresive. În acest sens, este foarte important să identificăm şi să modificăm aspectele negative din contextul şcolar care conduc la întărirea şi creşterea frecvenţei de manifestare a comportamentelor agresive. Aspectele negative din contextul şcolar care au legătură cu întărirea comportamentului agresiv pot avea legătură cu: utilizarea excesivă a dezaprobării sau lipsa remarcilor de aprobare din partea profesorului sau colegilor, experienţe de eşec şcolar, greşeli excesive, schimbări în rutina clasei, tehnici agresive de gestionare a comportamentelor agresive ale copiilor.

Obiectivele acestui tip de intervenţie vizează învăţarea şi utilizarea de către profesori a tehnicilor de gestionare a comportamentelor elevilor la clasă, în vederea scăderii frecvenţei de manifestare a comportamentelor neadecvate concomitent cu creşterea frecvenţei de manifestare a comportamentelor alternative, acceptate social.

4. Învăţarea de către copii a abilităţilor sociale

Cei mai mulţi copii devin agresivi deoarece au un deficit de abilităţi sociale adecvate. De exemplu un elev care foloseşte agresivitatea pentru a lua un obiect din mâna altui copil (smulge obiectul), are nevoie să înveţe să ceară politicos şi să aştepte până ce îl va primi. În alte situaţii elevii pot folosi comportamentele agresive pentru a evita sau a modifica o serie de

aspecte neplăcute (ex. să schimbe sau să scape de situaţiile în care sunt hărţuiţi, tachinaţi, ameninţaţi sau la limita eşecului).

Obiectivele acestei strategii de intervenţie vizează învăţarea de către elevi a unor comportamente care să-i ajute să gestioneze situaţiile în care se confruntă cu comportamentele agresive ale celorlalţi. De exemplu, elevii pot fi învăţaţi să ignore situaţiile, să-şi ia distanţă de aceste situaţii, să reacţioneze cu fermitate şi să solicite asistenţă de la profesori atunci când este nevoie. Elevii care acţionează agresiv pentru a obţine atenţia colegilor şi prestigiul în faţa lor, pot fi învăţaţi să folosească alte metode mult mai eficiente care să le permită să obţină acest lucru, fără să se pună în situaţia de a fi respinşi sau marginalizaţi de ceilalţi.

5.O altă soluție prin care putem întrerupe agresivitatea este aceea de **a-l învăța pe copil că are voie să simtă orice,dar nu să facă orice**.

Furia,ura,disprețul și alte emoții negative sunt perfect normale și apar în multe situații din viața fiecăruia dintre noi. Felul in care îi învățăm pe copii să exprime aceste emoții este esențial în prevenirea sau combaterea agresivității și la acte violente .Un mesaj prin care educatorul arata că face diferența intre copil si comportamentul său ar fi:'' Gestul tău a fost unul greșit și din această cauză nu ai voie sa ieși afară în primele două pauze.''Toți copiii fac greșeli, iar acest lucru nu înseamnă că toți copiii sunt ''răi.'' Este important să îi explicit copilului ce anume a greşit, pentru ce este pedepsit şi, mai ales faptul că de şi a greşit tu îl stimezi și îl apreciezi și îi vei fi mereu alături.

6. Pentru a putea fi întreruptă agresivitatea in școală, cadrul didactic trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea/stoparea/îndreptare a unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral si imoral, deoarece copilul se va manifesta in mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

Rolul învățătorului este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina pe elevi să-și respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestioarelor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Școlarii trebuie învățați ce înseamnă a trăi in societate:a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective și a te supune deciziei majorității, ași controla pornirile violente.

În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvare în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul școlii, medicul, reprezentați ai poliției, pompierilor, primăriei).

Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor și explicarea urmărilor acestora. A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implica a ține cont de toți factorii(temperamentali, sociali, familiali) care pot determina comportamentul violent al copilului.

Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt in mediul școlar ci și în situația în care sursele se afla în exteriorul granițelor școlii.

Bibliografie:

http://www.gândul.info/educație/ne-purtăm-copiii-agresivi.html?3934;270801
http://www.elady.ro/articole/Psihologie/Agresivitatea-la-copii.html
http://www.parinți.com/Agresivitatea copiilor-articol-176.html
http://www.grădinițe.comisie/Articole/detalii 990-5-modalitați-de-a-stapâni-furia-copilului-tău-educație.html
https://www.scribd.com/document/406828276/MIHAELASolutii-didactice-pentru-a-intrerupe-agresivitatea-unui-copil-la-scoala-1-docx